

man, at dette er Noget, som man hurtig og med eet Slag kan faae gjort, selv om Fæstevæsenet er blevet ordnet? Nei, der skal lang Tid til og mange Kræfter anspændes, især i saa reactionaire-Tider som disse, for at noget Saadant skal kunne bringes igjennem. Jeg er altsaa af den Mening, at det er i Sagens Interesse, at den gaaer videre. Regjeringen, siger jeg, har lovet — dog kun i et Løfte, som jeg ingenlunde kan ansee for at være bindende, idet det ikke forekommer mig at være givet paa hele Regjeringens Vegne — at den vil tage Sagen i sin Haand, og den ærede Justitsminister har, som vi kunde vente det af ham, under hvis Resjort dette Forhold henhører, erklæret, at han ansaae det for sin Pligt at arbejde videre paa Sagen, og jeg er overtydet om, at dette er Noget, som han ikke engang behøvede at forsikre om, for at vi skulle troe det; men det forekommer mig, at der er et Moment, som maa være af Værdi for Regjeringen i dens videre Bestræbelser. Saaledes som Sagen nu staaer, har Regjeringen ikke nogenjomhelst Tilfjendegivelse fra den lovgivende Magt om, hvorledes den stiller sig til Sagen; thi hvad betyder det, at enkelte Medlemmer her i Salen udtale sig, i Særdeleshed naar Udtalelserne gaae i saa forskellige og hinanden saa modsigende Retninger, som Tilfældet er. Nei, skal der gives noget Bink for Regjeringen om, hvorledes en Deel af den lovgivende Magt stiller sig til Sagen, maa der Afstemninger til; der maa Udtalelser til, som ere Thingets, for at de kunne have ogsaa deres Betydning i Regjeringens Bedømmelse af, hvorledes den skal stille sig til Sagen. Dette er en Fordeel, som kan erhverves derved, at man lader Forslaget blive videre fremmel og overgivet til et Udvalg, der da kan stille sine Forslag, hvorover der kan stemmes. Det vilde ogsaa være forunderligt, om en saa vigtig Sag som denne skulde falde til Jorden uden nogenjomhelst Tilfjendegivelse fra Thingets Side. Man har undertiden havt Forespørgsler om vigtige Forholds Ordning, for at tilskynde Regjeringen til at tage sig af Sager, som syntes at burde være fremmede og ikke være det. Hvorledes ere nu saadanne Forespørgsler hyppigt endte? De ere dog hyp-

pigt endte med en Tilfjendegivelse fra Thingets Side, idet en motiveret Dagsorden har været Udbyttet deraf, igjennem hvilken man har givet Regjeringen Bink om, hvorledes Repræsentationen stillede sig til Spørgsmaalet. Men her skulde Sagen ende med, at man lod den falde til Jorden, uden at et saadant Bink blev givet! Jeg vilde ansee det for uheldigt, om man vilde ende Sagen paa den Maade, at man lod den falde hen, og jeg vilde heller ikke ansee det for rigtigt at ende den med en motiveret Dagsorden. Naar Regjeringen har sagt, at der her foreligger et mangelfuldt Arbejde, som trænger til yderligere Belysning ogsaa fra Regjeringens Side, saa vilde det være Uret at forlange af Thinget, at det allerede nu uforberedt skulde tilfjendegive en Mening om Sagen. Jeg lader mig ikke affkrække af den Udtalelse, som kom frem, om, at det skulde være til Skade for Fæstesagen, om nærværende Sag blev fremmet videre. Hvis endda den foreliggende Sag havde Udsigt til at blive fuldført i denne Session, kunde Indvendingen maaffee have nogen Betydning; men nu har den efter min Mening aldeles ingen Betydning, eftersom det fra alle Sider er erkjendt, at den foreliggende Sag ikke er tilstrækkelig forberedt dertil. Men saa spørger jeg: hvor er saa Faren for, at denne Sag skulde træde hindrende i Veien for Fæstesagens heldige Løsning? Det er ogsaa min Mening, at den nærværende Sag ikke kan og ikke bør afgjøres, uden at der er truffet fuldstændig betryggende Forholdsregler til Bedste for Fæsterne paa de her omhandlede Godser, og uden saadanne Forholdsregler vilde jeg ikke give mit Samtykke til et Forslag, som ordnede dette Forhold. Dette ligger imidlertid ikke for; thi der er ingen Udsigt til, at denne Lov skal — om jeg saa maa sige — komme til at concurrere med Fæsteloven i denne Session. Der staaer endnu alt for Meget tilbage at forberede, førend den foreliggende Sag paa en fornuftig og betryggende Maade og til Statens Gavn kan blive endt. Søvrigt skal jeg, da der jo, saavidt jeg har hørt, ikke er fremkommet noget videre Nyt i denne Sag, ikke udtale mig yderligere om dens Realitet;